

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” și Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 decembrie 2015 prin care acțiunea fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2015, SRL „Inima Codrului” și Străisteanu Gheorghe au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au invocat că la 14 mai 2015 agentul constator al Agenției pentru Protecția Consumatorului, Anatolie Matroi a întocmit două procese-verbale cu privire la contravenție prin care le-a imputat neasigurarea metrologică a persoanelor juridice, care activează în domenii de interes public.

Procese-verbale cu privire la contravenție au fost întocmite în lipsa reclamantului/contestatarului și l-au devenit cunoscute doar după ce au fost depuse mai multe cereri, plângeri.

Indică că la 25 mai 2015 în baza art. 448 din Codul Contravențional au contestat procesele-verbale cu privire la contravenție din 14 mai 2015, iar la data de data de 12 iunie 2015, Agenția pentru Protecția Consumatorului, peste 18 zile de la data recepționării contestației, a expediat dosarul și contestația la Judecătoria Centru mun. Chișinău pentru examinare conform prevederilor Codului Contravențional.

Astfel, la 28 iulie 2015, peste 62 de zile de la data depunerii contestației Judecătoria Centru mun. Chișinău a emis o hotărâre ilegală prin care a respins cerințele indicate în contestație.

Prin urmare, indică că judecarea cauzei contravențională în baza contestației depusă la data de 25 mai 2015, a durat 62 de zile, cu încălcarea gravă a termenilor prevăzuți de Codul Contravențional.

Consideră că acțiunile angajaților Agenției pentru Protecția Consumatorului și Judecătoriei Centru mun. Chișinău sunt vădit ilegale și cad sub incidența Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 3 alin. (2), 2 alin. (3), (4) și art. 4 al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 și art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Solicită constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 25 mai 2015 și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a prejudiciului moral în mărime a câte 2 500 lei pentru fiecare.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 decembrie 2015 acțiunea a fost admisă parțial, fiind constatată violarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale din 25 mai 2015 stabilit de art. 6 al CEDO și încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe și SRL „Inima Codrului” cu titlu de prejudiciu moral suma de 200 lei, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2016, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea primei instanțe.

În favoarea concluziei enunțate, instanța de apel a invocat prevederile art. 1 alin. (2), 2 alin. (1), (2), (3) și (6), 4 alin. (1), 5 alin. (1) al Legii privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011 care reglementează, dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, intentarea acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, examinarea pricinii și sarcina probațiunii și par. 1 art. 6 din Convenție, care stabilește dreptul la un proces echitabil.

Iar, cu referire la normele legale invocate instanța de apel a conchis că prima instanță întemeiat a constatat în speță încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei contravenționale, remarcând că scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că întrucât potrivit art. 454 alin. (1) din Codul contravențional cauza contravențională se judecă în termen de 30 de zile de la data intentării în instanță, iar la caz acest termen a fost depășit cu 32 zile, cauza fiind examinată în 62 de zile, prima instanță corect a ajuns la concluzia admiterii în parte a acțiunea înaintată de Străisteanu Gheorghe și SRL „Inima Codrului”.

La fel, instanța de apel, referindu-se la prevederile art. 5 alin. (5) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, a considerat corectă și mențiunea primei instanțe cu referire la faptul că suma pretinsă de reclamanți este una excesivă, precum și concluzia cu privire la acordarea reclamanților a sumei de 200 lei cu titlu de prejudiciu moral, remarcând că suma acordată reclamanților cu titlu de prejudiciu moral este rezonabilă și echitabilă, ținând cont de faptul că la caz s-a constatat violarea dreptului la examinarea în termen rezonabil stabilit de art. 6 CEDO.

La data de 04 iulie 2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele ierarhic inferioare au aplicat și interpretat în mod eronat normele de drept material și au dat apreciat arbitrar probele din dosar, fapt ce adus la emiterea unei hotărâri ilegale și neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele copia deciziei instanței de apel din 30 martie 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces prin scrisoarea nr. 2a-247/16 din 29 aprilie 2016, iar din cererea recurs rezultă că recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a recepționat copia deciziei contestate la data de 10 mai 2016 (f.d. 87, 89).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 iulie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță